

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marlin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLS, v Faflekovoj hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. Inar. § poslanec.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét reči 5 Din, više odvsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanom« 2:50 D. Takso za oglase plačv uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Pravičnost so pozabili.

Država ma pravico, terjati od državlánov, da njoj dajo, ka potrebuje za dosego svojega namena. Njeni namen je skrbeti za dobrobiti vsej državlánov. Skrbeti mora za red i mir, zato zdržavle vojsko, orožnike, sodnije i druge oblasti. Skrbeti mora za izobrazbo i zidati pa zdržavati šole. Med več drugimi napravami pa mora država posebno podpirati gospodarski napredek svojih državlánov. Poleg drugoga pa gospodarski napredek najbolje pomagajo dobre ceste i železnice. Te so podobno potrebne kak žile v človekovom teli. Žile nosijo hrano kotrigam po teli, železnica i ceste pa so kanalje, po šteri se pretakajo pridelki na kraj, kde so potrebni. Mi v Prekmurji odvažamo polske pridelke i dovažamo fabričke izdelke. Cena blaga je odvisna tudi od toga, po kakšoj poti pride do nas.

Či so dovozne železnice i ceste v dobrom stališi, da se blago hitro pa za fal foringo pripela, je lahko njegova cena nižiša, či je pa dovoz dragi ali se blago po dugoj poti skvari, ide to na rovaš kúpca. Zadnji kúpec blaga pa je navadno siromak, zato je največ siromaki pomagano, či se država skrbi za dobre železnice i ceste.

Pravičnost vlade ali pravzaprav strank, štere so na vladi (pri nas radičovci i radikali) pa mora biti takša, da zdržavle največ i najbogše ceste tam, kde so te najbolje potrebne. Potrebnejše pa so tam, kde je verstveno potrebno življenje bole razvito.

To bi si morali radičovci zapomniti, kda so nedavno glasovali potroše za ministra za javna dela, šteri poleg drugoga mora skrbeti za dobre ceste i železnice. Razdelitev tej potrošov je jako krivična. Od 435 milijonov dinarov je dvesto milijonov navrženo za nova dela, med temi za nove ceste. Slovenija dobi samo 2 milijona. Tudi druge pokrajine zvün Srbije pa Čarnegore dobijo le nekaj malo. Vekši deo ide v Srbijo.

To je velka krivica. Prvič Slovenija plačtuje najbolje verno svoje davke. Pri nas je že vsaki falaček zemle v katastraj i za vsakoga moramo plačvovati davek. V računi je tudi vsaka para dohodnine, zato Slovenija plačtuje eden šestji deo vsej direktni davkov. Ali nemamo potom pravice čakati, da nam vlada da nazaj pravičen deo naših trüdov i žülov? Ali nemamo pravice terjati, da vlada skrbi z dobrimi cestami za gospodarski napredek Slovenije? Vej je ravno gospodarski napredek pripomogeo vladi do tak velki davkov v Sloveniji.

S tem pa tudi vlada jemle veselje do dela. V verstvenom napredki Slovenije leži dosta trüdov naših pradedkov. Oni i tudi mi, njihovi potomci obdelavemo naša pola, da so rodovitno i lepo vrejena. Za plačo tej trüdov pa nam te zglašajo vladni poslanci vekše breme i pri delitvi potrošov nekaj malo; niti telko ne, da bi zdržavali tiste ceste, štere so naši predniki z časa gospočine napravili.

Mi znamo, daje Srbija bogata zemlja

i ije narod skrbliivi, tak da se tudi tam prikoplejo do bogšega gospodarskoga položaja. Nego zakaj bi zdaj šтели nešterne kraje naednok zdignoti, druge pa pústiti, da se še to pokvari, ka majo?

Da radikali glaštujejo za takše potroše je razumljivo. Vsaki proti sebi prste drži. Nikdar pa ne razmimo, kak morejo Radičovci poslanci za to biti? Ali so že pozabili, ka so oblúbili svojim volilcom? Volilci, ki so jim dali votume, naj je pozovejo na odgovornost, ovači do tudi oni krivi našega gospodarskoga propadanja.

Za brate i sestre, šteri neso tü.

V letošnjem Koledari „Družbe sv. Mohorja na Prevaljah“ je zbráo g. Erjavec natančno statistiko od nas Slovencov, i to ne samo od nas, ki živemo v meaj Jugoslavije, nego tudi od tisti naši bratov i sester, štere nam je iztrgala Italija in Avstrija pa tudi od tistih, ki so še žalibog ostale pod Vogrskov i ki si služijo po šürkom sveti v znoji svojega obraza svoj vsakdanešnji krüh.

Dužnost vsakoga pravoga Slovenca je, da vsikdar misli posebno na tiste brate i sestre, ki živejo prek mej naše države i da njim po svojoj moči pomaga. Čütenje narodne vküpnosti mora napunjavati srce vsakšega slovenskoga človeka. V tom se skrivle precí naše bogše bodočnosti.

Posebno pa mamó mi Prekmurci vnogo svoji lüdi po sveti, šteri ne smemo nikdar pozabiti i na štere se mora vsaki pri vsakoj priliki prav živo spominati. Amerika je bila dozda naša druga domovina. Ta so se leto za leto vnožine naši lüdi odseljavale. Najbogši naši sinovje pa hčeri so v Ameriki nihali svoje najbogše moči. Skrb za vsakdanešnji krüh jih je gnala »prek mlake«. Pa ne samo v Ameriki, tudi indri je vnogo naši rojakov. V Pešti na priliko je še dnesden več jezer »Vendov«, ki so sami naši bratje, ki govoriyo naš jezik, ki so naše vere; za štere pa se nihče ne briga. Vnogo jih je razstepeni še po Vogrskom, v Avstriji, v Nemčiji i celo na Francosko jih v zadnjem časi pognao boj za ostanek.

Zmağovalec Jernej.

III. (iz polšćine R. J.)

Pognebini ali indri je vsaki svoj gospodar vsaki more za sebe skrbeti pa misliti, zdaj pa za vse skrbi korporal. Či jim zapove gledati na desno, bodo gledali na desno, či na levo, pa na levo. Vsaki ga s svojim pogledom šće pitati: „No? kaj se z nami zgodi?“ — On sam pa od toga ravno toliko zna kak oni; kak tej gledajo na njega, tak on čaka, da bi njemi kakši vekši od njega dao odgovor na to. Istina, vojaki ne vüpajo pitati, ar je zdaj vojna, štera ma ostra vojaška sudišća. Nihče ne ve, kaj se sme, kaj se ne sme. Ki so od njih za vekše, morebiti znajo, nego oni ne, zvün toga se pa ešće strašno bojijo besede: Kriegsgericht (vojaško sodišće), štere dobro ne razmijo pa ravno zato se je bole bojijo.

Vsi vidijo, ka jim je korporal zdaj ešće bole potreben, kak tam v Poznaniiji, gde jih je včio, ar samo on zna vse, on misli za nje, i brezi njega se niti genoti ne bi mogli. Korporali je puška postala pretežka, zato jo je vrgeo Jernej, da bi njemi jo držao. Jernej je zgrabo

Vsi tej ne smejo biti zgübleni za nas. »Novine« njim šćejo biti najbogši prijateo. Za nje bodo vse včinoie; samo naj se večkrat obračajo do nji. Z veseljom bodo prinašale njihove dopise tudi v bodoče. Pripravlene so dati za nje poseben kotiček, želejo, da bi ga dopisniki iz vseh krajov, kde koli žive kakši prekmurski rojak, najže katoličanec ali evangeličanec, za vsako številko prav skrbliivo napunjavali s svojimi písmi. Pri toj priliki prosi uredništvo tudi domače i rodbino vsej tisti, ki živejo na tühinskom, naj svoje lüdi na to opomenejo. Uredništvo bo z veseljom objavalo tudi vsa zanimiva pisma, štera bodo naši rojaki pisali s tühinskoga svojim domačim, samo naj njemi je pošlejo. Urednišvo pa z veseljom sprime tudi vsakši dober tanač v tom pogledi. No delo teda vsi, da izpuimo svojo prvo bratovsko dužnost.

NEDELA.

Drüga po trej králaj. Evangelij sv. Janoša v 2. poglavji od 1. do 11. vrste. Te začetek čüdežov je napravo Jezuš v Kani galilejskoj, i je pokazao svoje veličanstvo, pa vervali so v njega njegovi vučenci.“

S čüdežom v Kani galilejskoj je Jezuš včino dvojo dobroto. Prvič je pomogeo iz nevole domačim, ki so spadnoli v velko zadrego zavolo zmenkanja vina. Drüga dobrota pa je, da je s svojim čüdežom potrdó i oživo vero svoji vučencov. Zgodilo se je v začetki Jezušovoga javnoga dela. Prle je živo skriti celi treseti let v tihom kotički svete družine. Po voli svojega nebeskoga Oče je začno javno včiti. V večnom božem nakanenji je tudi bilo, da si zabere vučence i apoštote. Nešterni so že pri njem. Nego tühinci so. Spoznali so že toti iz njegovi navukov, da je ne navaden človek, da je nekaj božanskoga na njem, pa njihova vera je bila plitva, hladna. Jezuš se njim smilüje. Včini prvi čüdež, pokaže z njim, da je zaistino Bog, naj se teda ne bojijo njemi pridružiti. O, kelka sreča za apoštote, kelka sreča za nas! Ali more biti vekši bič za človeka, kak či v dvojnosti žive?

Zahvalimo se teda Jezušu za to dobroto. Zahvalimo posebno za to, ar je s tem čüdežom

puško, zadržao sápo, odpro oči na debelo i se zagledao v korporala, kak či bi čakao od njega kakši odgovor, pa tudi to ga je ne potolažilo. Oj, hudo pa more li biti, si je mislo, da se gospod korporal tak čemerno držijo.

Na vseh postajah kot se pelajo, se čüje prepevanje in kričanje; korporal začne komandirati, se vrti, krega, graja, da bi tak pokazao svojo moč, gda se pa vlak začne gibati naprej, postane vse tiho, tudi on. Tudi za njega ma svet zdaj dve strani: edna dobro poznana . . . to je, njegova hiža in žena, druga je temna, popolnoma kmična, to je Francija in vojna.

Vlak je med tem časom ropotao, stonjao in leto v daljavo. Na vsakoj postaji so prikapčili nove vozove i lokomotive. Na vsakoj postaji so se vidile samo svetle kape, topovi, konji ji, bajoneti pešakov in zastave. Počasi je nastao lepi večer. Sunce se je razlejalo v široko rdečo zarjo, visiko na nebi so plavali mali oblakci, pozlačeni okoli od zahajajočega sunca. Vlak je zdaj več ne pobirao lüdi i vozove na postajah, samo troso se je in leto naprej v to rdečo svetlobo, kak v morje krvi. Iz odprtoga voza, v šterom je sedó naš Jernej, s pognebin-

potrdo v nas vero v najsvetejše oltarsko svestvo. Bog, vsemogočen gospod vseh stvari, šteromi je pokorno vse, ka je na nebi i na zemli, šteri je s samov rečjov iz ničesa pozvao v življenje jezere i jezere stvarenj, jeli nema vendar moči, da bi spremenio krüh v soje najsvetejši Telo i vino v svojo najsvetejšo Krv? Ali je ne tudi očivesno pokazao svoje vsemogočnosti na čüdeži denešnjega evangelija? I še nebrojnokrat drugoč, kda je po vodi hodo, kda je betežne vračo, gda je krüh povnožo i mrtve obüdjavao k življenji, posebno pa, gda je sam od mrtvih stano? Samo dobre vole i pravoga spoznanja je potrebno i vera v Kristusa Bogá je lehka, zakaj Nikodem eden med poglavari pravi: »Rabi, znamo, da si od Boga prišeo vučenik, zakaj nihče nemre delati znamenja, štera ti delaš, či nebi bio z njim Bog« (Jan. 3, 2.).

Izdelovanje falšnih penez.

Cela Evropa je bila v novejšem časi pod velikim vtisom zavolo falsificiranja penezni bank, štero so odkrili v veči mestaj.

Pri nas so na podlagi najdeni jezerodinarski bank zaprli nekšega Mate Madoniča. Te je telko ovado, da so delali falšne penezne nekaj v našoj nekaj v ednoj sosednoj državi. V varaši Brinj so zaprli več nezaneslivi oseb, štere so povedale, da so banke delali na Nemškóm. — V Zagrebi so zaprli tudi nekšega Milana Javora, šteri je ovado, da je zakopao poleg kolodvora 67 dinarski jezerk. Te so i taki najšli. Povedao je nadale, da je več ljudi širilo falšne penezne i da so je dablali iz Nemškoga od Petra Javora, milijonarskoga veleposestnika v Duisburgu. Naši detektivi so šli v Berlin. Od tam javijo samo telko, da so se preiskavanja popunoma posrečila. Banke so resan delali v Duisburgi. Mislijo, da je vodo celo delo Peter Javor, ki je doma iz naše države. — Zaprli so tudi v Bielfeldu tiskarja Altmana i več naši državlanov.

Dosta hūjše so falsificirali na Madjarskom. Ze več časa so krožile po Evropi falšne banke po jezero fancozki frankov. Nazadnje se je pa nizozemskoj policiji posrečilo dobiti krivec i taki se je spoznalo, da niti vodijo na Madjarsko. Pozvali so vogrsko oblasti naj zasledijo hūdodelce. Nego peštanski policaji so se ne dosta zbrigali za celo zadevo. Nato je poslala francoska oblast svoje policaje i uradnike v Budimpešto. Pa tudi zdaj so šteje vogrsko oblasti zatajiti. Francoska vlada je ostro nastopila i potom se je začela cela zadeva odkrivati, štera je pokazala vso gnilobo madjarskoga notranjega položaja. Falšne banke so delali v državnoj tiskarni. Med kriveci so tudi velike osebnosti; tak na priliko princ Windischgraetz (Vindišgrec), honvedski minister, prosvetni minister, grof Karol Csáky i celo Horthy najvišišnji državni upraveito je zapleteni v hūdodelstvo. — Po celom Vogrskom je postalo ljudstvo jako nemirno, ar de vogrška država morala plačati velko odškodnino francoskoj vladi. Tudi je Vogr-

ska zgübila vsako zavüpanje i spoštüvanje pri drugi narodaj. Zavolo nemirov je madjarska vlada proglasila po državi obsedno stanje.

Korenino je melo hūdodelstvo pri družvi „Probujajoči se Madjari“ (Ébredő Magyarok). Dvoje nakanenje so meli. Šteli so s falšnimi penezi slabiti nasprotne države, šteli so pa tudi dobiti penezne, da bi nazaj postavili krala i pod njegovov oblastjov velko vogrsko državo. Nezmerno pa so s tem škodili svojoj domovini. Ali pa je Madjare še ne navčilo, kama vodi, či se v politiki ne spoštüjejo bože zapovedi? Prvle so jemali pravice vsem, ki so ne govorili madjarski, zdaj pa ščejo z nepoštenostjov nekaj dosegnoti. — Ka do denok zdaj pravili tisti zagriženi Madjari ki v Ameriki med našimi slovenskimi rojaki širijo to velko zagriženost.

Volitve v delavsko zbornico.

Vsaki volilec dobi prišestne dni kuverto z napisom »Glavnemu volilnemu odboru Delavske zbornice za Slovenijo«. Na kuverti de tudi prikelnjeni »oddajni listek«, v kuverti pa uradna glasovnica i beli listek.

Prekmurski volilci dobijo svoje glasovnice od »Ekspoziture okr. urada za zavarovanje delavcev« v Soboti. Tisti, ki so nedale od Sobote kak pet kilometrov, do morali sami iti po glasovnico. Dobijo jo pri goriimentüvanom uradi, šteri je v hiši Prekmurske banke. Ki so pa od 5 kilometrov dale od Sobote, jo dobijo na dom. — Vsi delavci, ki si ščete svoj položaj zboljšati, ki ste proti tom, da bi za vaše pravice handlali milijonarski voditelje socialni demokratov i liberalcov, volite listo »krščansko socialnoga delavstva«, štere nositeo je Franc Terseglav, urednik v Ljubljani. Zastopnik za slovensko krajino je Jožef Šerüga krojač v Murskoj Soboti. V prihodnjost številki »Novin« se vam naznani, kak glasovnico napišete i komi jo date. Do tečas je ne pišite i nikomi ne dajte.

Potüvajoče knjižnice.

Nastopo je zimski čas, ki ponüja posebno kmetskomü ljudstvi priliko, da vzeme v roke lepe slovenske knige i si išče v njih prijetno zabavo pa tudi dobre navuke. Vnogi bi radi čteli knjige, pa si jih nemrejo kupiti, ar nemajo občem. Odbor podružnice Jugoslovanske Matice v M. Soboti je poskrbeo za takše ljubitele slovenski knjig s tem, da je ustanovio v Slovenskoj krajini 10 potüvajoči knjižnic. Vsaka knjižnica ma zdaj po 50 vezani knjig poučne i zabavne vsebine. Imenik knjig i zapisnik za posojüvanje vodi vsikdi šolski upraveito. Za knjige (kelko se zvoščijo), od vsakše po 1 Din pobira upraveito samo od tisti, šteri prostovolno dajo. Da kemveč ljudi zazvedü, pri šterom upravitelstvi se vse dobijo knjige iz potüvajoče knjižnice, razglašá

skimi junaki, so se vidile vesnice, sela in mesteca, cerkveni tórni, štrki na strehi, prignjeni kak klüka, stoječi zednov nogov v gnejzdi, vidile so se hiže i sadovnjaki. Vse je letelo mimo, pa vse je bilo rdeče.

Vojaki so začnoli malo bole batrivno šepetati med sebov gda so gospod korporal, položivši vreče pod glavo, zaspali s porcelanastov pipicov, med zobmi. Poleg Jerneja je sedo Vojtek Gzizdala, mladi kmet tudi iz Pognebin. Skrivoma ga je dregno z laktom in djao: „Jernej, čüješ no!“

Jernej se je trdo obrno proti njemi z žalostnim obrazom i zijastimi očmi.

— Zakaj gledaš kak tele nova vrata ali gda je v mesnico ženejo? . . . je pravo na tiho Gvizdala. — To je istina, da ti siromaček ideš v mesnico.

— Oj, oj! — je zastonjao Jernej.

— Se kaj bojiš? — ga pita Gvizdala.

— Ka se pa ne bi bojao? . . .

Zarja je postala ešče bole rdeča in Vojtek je vtegnó roko proti njoj pa šepetao:

— Vidiš svetlobo? Znaš kaj to pomeni?

To je krv. Tü je Poljska gde se zdaj pelamo. zato takrekoč, naš kraj; razmiš? Tam daleč pa, gde se sveti, je Francija . . .

— Pridemo skoro ta?

— Ti je tak velika sila? Právijo, da je grozno daleč. Pa ne boj se. Francozi nam pridejo proti . . .

Jernej je začeo stepati svojo pognebinsko glavo. Malo potem je pitao:

— Vojtek!

— Kaj je?

— Pa na priliko, kakši narod so te Francozi?

Na to pitanje je Vojtekova vučenost vidila pred sebov globoki jarek, v šteroga je ležej bilo spadnoti kak ven prilaziti. Znao je samo toliko, da so Francozi Francozi. Nikaj je čüo od starejših ljudi, ki so pravili, ka Francozi vsakoga razmesarijo. Nego kak to naj raztolmači Jerneji, da bo znao kak lagoji so Francozi?

(Dale.)

odbor, da so takše knjižnice v Bodonci, na Cankovi, v Dobrovniku, Fokovci, Gederovci, Grlinci, Kobilje, Križovci, Krog, Kuzdoblan, Markovci, Petrovci, Puconci, Sredica, Velki Dolenci, Vidonci (Kovačovci). — Pokrajinski odbor Jugosl. Matice je oblübo, da šče broj potüvajoči knjižnic v okroglini Murske Sobote kemprvle povnožiti i dati ljudstvi na razpolago knjige preproste pripovestne i gospodarske vsebine. — Što se šče izobraziti, naj sega po knjigaj, štere so nam posebno v zimskom časi najbogše prijateljice. (Vsakšo knjižnico, kde so same dobre knjige i niedne ne pohüjšlive, bomo podpirali. Što šče za narod včiniti, mora predvsem delati za njegovo poštenost. Največ pohüjšanja pa se lahko širi z božnimi knjigami. Či de odbor širio dobre knjige, pozdravlamo to dobro miseo i knjižice pripravčamo, či ne, potom bomo znali varvati naše ljudstvo pred božnimi knjigami.) UREDNIŠTVO.

GLASI.

Murska Sobota.

VI. razred na drž. real. gimnaziji je znova vpelani. Do staroga leta se je vršilo priglasüvanje vsej tisti dijakov, ki so morali oditi na druge gimnazije, kda so pred vsemi Sveci odpravili na sobočkoj VI. razred. Zvün ednoga so se vsi prvejšnji dijaki priglasili. V tom novovpelanom razredi se začne redno včenje 16. toga meseca.

Bleki so se razširili med šolskov pa tudi med mlajšov decov. Po nešterni krajeje nevarnost, da bodo zavolo toga dečinskoga betega morali zapreti šole. Stariše opominamo naj se držijo zdravnikov zapovedi. Brez pomoči i pazljivosti starišov tudi zdravnik nemrejo nevarnosti proti priti.

Šolska ulica je v deževnom vremeni resan eden küp blata pa brozge. Čiravno hodi po loj vulici vsaki den do 300 dijakov pa večkrat i vnogo drugi ljudi, se nihče ne zbriga, da bi jo posipao. Deca prihajajo s premočenov obüteljov v gimnazijo i morajo v toj mokroti biti prek poldnca. Kelko zdravja se stem pokvari že v dečinski letaj. Apeliramo na merodajne faktorje, da kemprle včinijo, ka je potrebno.

Osebna vest. Od tukajšnjega glavarstva je v Ptuj premeščeni vladni tajnik g. Anton Svetina.

Slovenska Krajina.

Knige „Hodi k oltarskomü Svestvi“ se dobijo v Chicagi pri Denša Ivani, 2730 Arthington Str. Knige koštajo v leder vezane z zlatov obrezov dolar pa pol, v platno vezane z zlatov obrezov pa eden dolar. Z tov cenov so plačani poštinski i vsi drugi potroši.

Šmarnica. Čüje se, ka po ništernih gostilnah v soboškom okraji točijo čisto šmarnico. Znao je, ka je ta pijača grozno škodлива. To je tudi vzrok, ka oblast brani saditi šmarnico. Či se nesmi saditi pa je škodлива, se ne bi smela točiti. Mi dobro znamo, gde jo točijo. Či tiste krčme ne henjajo s tem, bomo mogli oblast na pomoč zvati. Ne giftajte lüstva.

Tüdi deco giftajo. Stara navada je, ka dečkeci ništerne dneve med božičnimi svetki hodi-jo po »balažiči« ali »friškanji.« To naj bi bilo, ma svojo dobro stran. Vsega grajanja pa so vredni tisti darovitni vertovje pa vertinje, ki toj dečici davlejo žganico pa ešče je silijo, ka musaj piti. Dobro se njim vidi, gda se deca pijana kotajo prek pragov ali na cesti. Ne pomisljio, ka s tem delajo grozno škodo toj deci na düši pa na teli. Dajte njim raj par dinarov, ka si kupijo gvantec ali kaj za šolo.

Velka Polana. Nevem, ka me je neslo 1. dec. 1925. v Polano. Pa mi ne žao. — Kak mi je znano je v Polani napredna državotvorna voditelica ali šolska upravitelica in je ne obesila zastave na državni svetek. Kak je viditi, imajo državotvorni lüdje državo sumo na jeziki, v srci pa mislijo popunoma inači. Či bi to napravo eden protidržaven, to je v Boga vervajoči vučitel, bi ga včasü pregnjali, zato ka razdira državo.

»Slovenec«. Če smemo priporočati kakši političen list prekmurskimi ljudstvi — zvin Novin — priporočamo predvsem »Slovenca«. »Slovenec« je dnevnik za slovenski narod. List je krščanski i je vsigdar stao v brambi vere i povdarjao, ka morajo krščanska načela vladati tudi v politiki. V Prekmurju je »Slovenec« dozdej bole malo razširjeni, in tudi malo poznani. Ar brani pravice katoličanskoga slovenskoga naroda, ga vsem premožnejšim Prekmurcom posebno pa trgovcom toplo priporočamo. Posebi priporočamo nedelsko številko, štera ma za prilogo 8 strani zanimivih slik. Naročnina za en mesec znaša 20 dinarov či vsaki den što šče meti. Nedelska izdaja s prilogov pa košta za celo leto samo 80 dinarov.

Mala Polana. V Maloj Polani pa je lekaj odila gledat nekša gospodična što dela 1. dec. 1925. da bi ga znan te tožila. Takšim gospodičnam povemo, da tak nikdar ne dobijo ljudstva na svoj kraj. Da njim ne bo trbelo po vesi hoditi gledat, svetujemo drugo pot. Napravite šolsko slavnost in pozovite tudi odrašćene ljudi, po tom razložite, kakšega pomena je državni svetek za nas in zakaj ga svetimo. Te bote pa lahko pravili: Svojo dužnost sam spunila in mi ne trbej zmrzavati po vesi.

Dobro njemi je odgovoro. Dva prijate-la sta se pelala z vlakom iz M. Sobote proti Hodoši. Med pogovorom sta prišla na politiko i vse ka je s tov v zvezi. Eden je gržno hvalo Madžarsko grajao pa Jugoslavijo. Drugi eden čas poslušša potom pa pravi: »Znaš ka, prijateo, či ti je tak žao za nikdašnju madžarsko mačijo, idi ta. Meni se to preveč noro vidi, či što nejde ta kam ga srce vleče. Idi, tam boš milijonar!«

Patronatsko pitanje v Medjimurju. Ništerna veleposestva bi se rada rešila dužnosti, štere jim nalaga cerkveno patronatstvo. Med njimi i med cerkvenov oblastjov je prišlo do pogajanja i v teh pogajanjaj so veleposesta izjavila, ka so pripravljena dati cerkvam do 50 plügov zemle kak odküpnino. — Tudi pri nas v Prekmurju bi bilo dobro, da bi se patronatsko pitanje rešilo v to formo.

Bogojina. Na den sv. trej kralov je naša mladina na skromen način otvorila pod streho spravljen novi društveni dom in njegov oder. Akademik Franc Bajlec je v uvodnom govori povdarjao veliki pomen zgojnega doma našoj mladini, štera je že pokazala svojo požrtvovalnost do svoje izobrazbe s tem, ka je zgradila novi društveni dom brez vsake tüje pomoči. Zatem je bila igra »Najdenček« v splošno zadovolnost bogojanski občanov, ki so do zadnjega kota napunili dvorano novega društvenega doma.

Dopisi.

Hotiza. Dneva 8.-ga toga meseca so nas obiskali nar. poslanec g. Jožef Klekl. V stvarnomi mernom govori so nam razložili začasni agrarni zakon, toga par dobrih i največ slabih strani. Pazlivo i z odobravanjom smo jih Hotižanci pod vodstvom našega g. kaplana i župana poslušali. Po govori so g. poslanec šli k Müri i tam pogledali nevarnost, štera preti občini od Müre. Nevarnost leži v tom, ka je tok Müre samo 250 metrov od stare negdašnje strüge, v štero v ednom leti pride voda, če de tak metala notri voda, kak je lani. Če pa pride v staro strügo voda, sta občini Hotiza i Kapca popolnoma poplavljeni. Po obiski pri Müri so g. poslanec sestavili v šoli zapisnik na velikoga župana, šteroga so podpisali zastopniki občin Hotize i Kapce, v šterom so prosili, da pride na lice mesta državni inžener, šteri ugotovij stanje Müre i da se včini vse potrebno za regulaciju Müre.

Črenšovci. Na trikralovo so nas obiskali ravnatelj Martinišća, g. Jožef Radoha. Predgali so mesto betežnoga g. plebanoša od misijonskoga dela. Pri predgi so nam priporočali Martinišće štero je edno sveto misijonsko delo, i da bi darüvali za nje, Martinišće bo zgajalo mladino po želi Jezušovoga Srca i zato bodo darovniki dobili nepopisno plačo za svoje dare. Prosili so nas od vsakše düše 10 dinarov. To či damo vsi katoličanci v Prekmurju, Martinišće pod streho pride. Mi smo se radovolno odzvali njüvoj proš-

nji i jim po vesnicaj, gde so nas sami obiskali, izročili — ki smo mogli — telkokrat 10 dinarov, kelko nas je pri hiši, šteri pa neso meli penez, so dali, kelko so premogli i obečali, da dajo, gda bodo mogoči. Silili nikoga neso, nego lepo prosili i nabrali so več jezer dinarov. — Nasledüjte nas tudi drugje vesi i fare.

Gomilica. V soboto, 9. januara, je bio pri nas delegat okrožnoga agrarnoga urada v Maribori, g. dr. Gregorovič. Pripelao se je od Lipe. Namen njegovoga prihoda je bio, da se pouči na lice mesta, na kakši način se vrši razodaja veleposestniške zemle. G. delegat je poslušno i obečao pomagati vsem, šterim se je godila krivica.

Črenšovci. Dneva 9. popoldnevi se je pripelao k nam iz Gomilic g. dr. Gregorovič, delegat okr. agrarnoga urada. Pri g. župani je poslušno vse pritožbe i na konci izjavo, da bodo vse pogodbe razvelavlene, ar so se zgodile. pri sklepanji agrarnim interesentom velke krivice. — Od župana se je podao g. delegat k narodnomi poslanci, g. Jožefi Klekl. Kak smo zvedeli sta se g. delegat i g. poslanec razgovarjala o načini razodavanja veleposestniške zemle. G. delegat je pri g. poslanci znova izjavo, da so se, — kak se je osvedočo po izpovedanji interesentov — pri sklepanji pogodb istinsko godile krivice, zato se bodo — kak je to g. poslanec priporočao i ka je tudi od ministra zahtevao — vse pogodbe v dolnje-lendavskom okraji, štere so krivično sklenjene, razvelavile. V sobočkom okraji proti pogodbam delegat nema pritožbe, ar najbolša (I. razred) zemla se trži za 6000 dinarov, najslabša pa za 1200 dinarov. G. poslanec so se interesirali za naselitev naših ljudi pri Dobrovniku za podeljenje zemle onim, šteri shajajo od slovenskih starišov, a so med Madjari i dobili so na oboje ugoden odgovor.

Domača politika.

Pašič je odišeo na zdravljenje i oddih, kak či bi doma vsi računali v redi bili. Vsi resni ljudje so sprevidli, da tak neide dale. Nihče nesmej nikaj brez Pašiča napraviti, on pa je skoro neprestanoma betežen. Zato ga ščejo na vsaki način odstraniti. V radikalnoj stranki vre. Zdaj se idejo šteri bi dobo v roke strankino vodstvo.

Finančni odsek dela dale i špara tam, kde ne trbe, kde bi se lahko kaj odtegnolo pa razišavle. — V Ljubljani so meli velki protestni shod proti odpravljanji posredovalnic za delavce, nadzorstva dela i obrambi siromaške dece.

Svetovna politika.

Pod vtisom dogodkov na Madjarskom, štere smo na drugom: mestu popisali, se je vsa politična javnost obrnola na Madjarsko. Le nekši mali dogodki so se zvršili.

Albanija. Po nedavni volitvaj je dobo v roke vso oblast Ahmed beg Zogu. Opirajoč na to oblast se zdaj šče proglasiti za krala.

Törsko. Ruska vlada je sklenola pogodbo s törskov, štera je napelana proti locarnskoj pogodbi. Te pogodbe so znamenje, da se ešče bojijo, ka nebi države edna ovo napadnile.

Pošta upravnništva.

Košic J. Pertoča. Doma so do 23. januara. Gda majo shode, te jih ne najdete doma. **Sukič J. Boreča.** Štiri brezplačne kalendare ste že davno dobili, šteri so bili pri tajniki v M. Soboti, edenajset za polovično ceno z prošnim čekom smo Vam pa po pošti poslali. **Dravec Jožef Nedelica.** Če ste pravočasno prosili, dobite tak, kak so oni drugi dobili. Dajte nam naznanje, gda i gde ste vložili svoje prošnje. **A. Holsedl Gerlinci.** 30 din. sprejeli. Hvala lepa! **Kikec M. Sv. Jürrij.** Na lani vse vredi. Hvala za trüd i gorečnost, ka je število vaših naročnikov naraslo. Svoje vam ne bi trbelo plačati. **Jui. Baligač. Zagreb.** 50 dinarov sprejeli. Hvala na tom, ka ste više poslali. V novom leti dobite tudi Marijin List. **P. J. V.** Dobili dar na Martinišće Bog plačaj! **Ivan Lah Gerlinci.** Karto dobili. Novine poslali. Ček še pride. **Fr. Lukač. Gradišće.** 415 dinarov prejeli. Duga je še 75 dinarov. Počakamo. **Anton Kerec, Vidonci.** Peneze dobili. Vse rešeno.

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	250 Din.,
„ „ žita	175 „
„ „ ovs	175 „
„ „ kukorice	160 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg. 16—18 D.	14 D.	20 Din.
v Ljubljani „ 16—18 D.	14 D.	20 Din.

3. Krma

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza.

dne 30 decembra 1925.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 55.45
Schilling	D 7.90
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.66
20 kronski zlat	D 205.—
Francoski frank, 1 frank	D 2.—
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.075
Švic. fran., fr.	D 10.85
Talijanske lire, 1 lira	D 2.25
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcv 9.1525.

Poslano.

Vsem velespoštovanim svojim ggom. klijentom, prijateljem in znancem naznanjam, da sem popolnoma ozdravljen in da osebno vodim in obavam vse poverjene mi odvetniške posle in obravnave.

Z odličnim spoštovanjem:
Dr. FERDO ČERNE, odvetnik
v Murški Soboti.

Kmečka hranilnica in posojilnica

se je ustanovila v DOLNJOJ LENDAVI in TURNIŠĆU obrestuje vloge po 8°/_o, posojuje po 12°/_o. Uradni dnevi ob nedeljah od 9—12-ih.

OBJAVA.

PREKMURSKA BANKA D. D.

prej Muraszombati Takarékpénztár
v Murški Soboti

naznanja svojim vlagateljem, da bo obrestovala od 15. janu-
arja 1926 enotno:

a) vloge na hranilne knjižice, katerih izplačilo se vrši glasom „določil o vlaganju in dviganju vlog“:

do Din 5000 brez odpovedi	s 4 ^o / _o	p. a.
od „ 5000 do 10000 proti odpovedi 15 dni	4 ¹ / ₂ ^o / _o	„
„ „ 10000 do 50000 „	30 „	5 ^o / _o
„ „ 50000 do 100000 „	60 „	5 ¹ / ₂ ^o / _o
„ „ 100000 dalje „	90 „	6 ^o / _o

ter

b) vloge na tekočih računih pa s 6°/_o pro anno.

Vloge pod Din 100 — se gl. društvenih pravil sploh ne obrestujejo in so lastnikom vselej na razpolago.

V Murški Soboti, dne 11. januarja 1926.

UPRAVA.

Mali oglasi.

ODA SE NOVA HIŠA

z 4 sobami, kuhinja i klet 5 plügov zemlje v ednom falati, pri Sv. Jeleni pri Čakovci. Upita se naj pri ANDREJI ŽINIČ pri Sv. Jeleni.

PONŪDITE OBVEZNO :

orehovino, kak zdrave trde hlode: gabrov, hras-tov, jesenov, javorov, topol, črešenj, lip, jos, staroznanaj tvrdki: FRANC KUPNIK, Podplat pri Rogaškoj Slatini, Slovenija. Kúpujem tüdi i plačam taki: kostanova drva za tanin!

K odaji je lepo posestvo 7 oralov zemlje, travniki, šume, gorice ino novo zidano poslopje. Nahaja se v bližini velike ceste v Bučevcih. Odam po jako nizkoj ceni. MARTIN STUHEC Kupetinci št. 8. Sv. Juri ob Ščavnici.

ODA SE POSESTVO

obstoječe iz velike hiše, gospodarskoga poslopja vse v najlepšem stani, veliki sadonosni sadovnjak nasajen z lepim in rodovitnim drevjem, pet oralov dobro obdelane ino vsejane zemlje, k tomi šče pripada lanski pov sena in slama. Kupec se lahko včasih naseli. Posestvo leži v bližini sv. Križa in se zavolo odselitve včasih oda, po jako nizkoj ceni. Što šče kúpiti, naj se zglati v gostilni MAJER, Stara-nova vas. Štajersko.

NA ŠAFARSKOM

pri Raskriži je k odaji ali se da z arende lepo posestvo. K posestvi spada: gostilna, 3 i pol oralov zemle, vrt, 2 orala senožeti, velki sadovnjak, eden oral goric i en oral šume s hrastovinov za doge, podseke, deske itd. itd. Kúpci naj se zglati pri VOZLIČ VIKTORI na Šafarskom.

Mladoženci i Snehe i

Za nakúpivanje vsefele obleča i spodnjega gvanta pa Vam priporoča staroznana trgovina FRANC SERSEN v LJUTOMERU pri cerkvi. Tam najdete najvejšo zalogo vsefele blaga od najfalejše do najfinejše vrste po zvišredno nizkoj ceni i je popunoma nemogoče, da bi takše blago indri dobili falej, ali pa konči po istoj ceni. Posebno pa si lahko snehe zaberejo vsefele blago za svoje bale. Osvedočite se, ne bo Vam žao!

Podpirajte „NOVINE“!

V Beltinci Podružnica udruženja vojnih invalidov

poziva vse svoje člane in članice na svoj redni občni zbor, kateri de se vršo dne 23. januara t. l. ob 13 uri v gostilni g. Huberja v Beltinci.

DNEVNI RED :

- 1) otvoritev občnega zbora
- 2) volitev predsednika zbora
- 3) poročilo predsednika, tajnika i blagajnika
- 4) poročilo nadzornoga odbora
- 5) absolutorij
- 6) volitev
- 7) raznoternosti.

Podružnica v Beltinci dne 11. jan. za odbor :

ŠEBJANIČ tajnik. RENGEO predsednik.

Slovenska banka d. d. podružnica DOLNJA LENDAVA.

plača najbolje dolare
:- in zlate peneze -:

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

PRODA se novo zgrajena gostilna leta 1923. v trgu G. Radgona.

12 novo opremljenih sob za tuje, 2 opremljena lokala za gostilno, lokal za trgovino in skladišče, kuhinja, kamra, v vseh sobah električna razsvetljava, ledenica, klet za vino, klet za zelenjavo, pralnica, soba za hišnika, huta, 4 svinjaki, vrt za zelenjavo. Gostilna je na najprometnejšem kraju 3 minute od kolodvora, v trgu je sodnija, davkarija, pošta, carinarica, pogranična policija, finančna kontrola meroizkušni urad, glavna zaloga tobaka, orožništvo, farna cerkev in bolniška blagajna za zavarovanje delavcev. Cena 9100 dolarjev. Polovica lahko ostane v knižena. Vse natančno se izve pri MATIJA KOLER, Gornja Radgona, Jugoslavija.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐSI BARNABÁŠ, trgovci z papirrom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rimsko katoličanske cerkvi ino pošte.

Pintarje i

Pozor i

K odaji so sühe doge za menše i vekše lagve po jako fal ceni pri Gosp. FRANC KOFJAČ-i ključavničarji v Murski Soboti.

HRANILNICA I POSOJILNICA v Črensovcih

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo ino svetek

Obrestüje hranilne vloge (navadne) po 8⁰/₁₀; vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi pod 5000 Din po 9⁰/₁₀, vezane vloge od 5000 Din najviše pa po 9¹/₂⁰/₁₀.

Vlog stanje je že nad dva milijona.

Kmetski penezi se naj vložijo v kmetske hranilnice i naj slüžijo v hasek našemj kmetskomu lüdstvi. Zavüpacite nam peneze, za štero dobro stojijo naši kmctje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lejko posodimo na fal intereš.

! ? ! Amerikanci pazite!

Oda se zavolo preselitve krasno **posestvo** kak slika kaže, vse novo zidano, doma veliki sadni ino zelenjadni ograçek pa 12 plügov dobre zemlje.

O da: Rud. Horvatič
pri
Sv. Križi pri Ljutomeri.

